

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Modstandskampen 1940 - 45

4 · December 2006

Gestapofanger
Krigssejlere
Modstandsfolk

LANDSFORENINGEN
ERHVERVSHÆMMEDE
FRA FRIHEDSKAMPEN

HORSERØD
FRØSLEV
DACHAU
HANNOVER-STÖCKEN
NEUENGAMME
SACHSENHAUSEN
STUTTHOF
BUCHENWALD
THERESIENSTADT
RAVENSBRÜCK

Modstand - vist nytter det...

Modstandskampen 1940 - 45

Gestapofanger Krigssejlerne Modstandsfolk

Landsforeningen Erhvervshæmmede fra Frihedskampen

Formand: Alfred Andersen, Bregnevej 7, 5220 Odense SØ, tlf. 66 11 58 69.
Næstformand: Mogens Henrik Nielsen, Nystedvej 14, 4000 Roskilde, tlf. 46 75 77 13.
Sekretær: Kaj Christensen, Bernadotteparken 65, 4000 Roskilde, tlf. 38 19 68 06.
Kasserer: Birthe Fuglsang, Strandbakkevej 28, 8250 Egå, tlf. 86 22 40 46.
Elsebeth Amstrup Larsen, Rugmarken 61, 3060 Espergærde (indvalgt på landsmødet)

Modstandskampens Bladudvalg

Formand: Alfred Andersen, Bregnevej 7, 5220 Odense SØ, tlf. 66 11 58 69.
Udvalg: Claus Arboe-Rasmussen, Birgit K. Fischermann, Alfred Andersen, Anne M. Olsen.
Indlæg dækker ikke nødvendigvis foreningens eller redaktionens synspunkter.
(Eftertryk tilladt mod kildeangivelse)

Kammeraternes Hjælpefond

Selvejende institution, stiftet 1945

Forretningsudvalg:
Formand: Anna-Lise Clausen, Præstefælledvej 67, 2770 Kastrup. Tlf. 32 51 50 13
Næstformand: Martin Frøland, Ellemosevej 107, 2900 Hellerup, tlf 39 68 11 525
Sekretær: Aase Beck Eigenbroth, John F. Kennedys Plads 4, 9000 Aalborg. Tlf. 98 12 32 31.
Kasserer: Poul Brandt, Engbovej 104, 2610 Rødovre. Tlf. 36 41 33 24.
Giro: 1000 780

Vennekredsens Rekreattionsfond

Grundlaget for Rekreattionsfonden er: Salg af frimærker med overpris i 1985 til fordel for Frihedskampens Ofre samt Tipsmidler og andre Fonde i årenes løb. Fondens midler vil kunne søges af alle danske statsborgere, der er – eller vil kunne – anerkendes i henhold til lov om erstatning til besættelsestidens ofre-paragraf 1.a.

Ansøgningsskema vil blive fremsendt ved henvendelse til Kasserer Cornelius Olsen, Gammelgårds Alle 111, 2665 Vallensbæk Strand, tlf. 43 54 78 36

Kære abonnent

Da det er det sidste nr. af bladet Modstandskampen 1940-45 for i år, vil vi benytte lejligheden til at sige jer tak for det gode samarbejde vi har haft, samtidig vil vi sige tak til dem, som har indsendt artikler til Bladet.

Vi håber at rigtig mange i det nye år, gennem artikler, god historie m.v. vil hjælpe os med at vi også i det nye år kan udsende et godt blad, vi kan love at vi selv vil gøre vores dertil.

Vi udsender et girokort her i december

og vi håber at I fortsætter som abonnent.

De af jer som betaler over banken vil vi bede om at opgive jeres medlemsnr. som står øverst over navnet på girokortet.

Da omkostningerne på bladet er steget, har vi været nød til at ændre lidt på abonnentprisen, så vi kun har 1 takst som vil være kr. 200,00 pr. år, men vi håber I har forståelse for dette.

Vi vil ønske jer alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår

Formand Alfred Andersen og
Kasserer Anne-Margrethe Olsen

ABONNEMENT, BLADREGNSKAB OG ANNONCER

Anne M. Olsen
Ternevej 39
Snestrup
5210 Odense NV
Tlf. 66 16 56 30

REDAKTION

Claus Arboe-Rasmussen
Køjevænget 26
2791 Dragør
Tlf. 3253 12 31 Fax 3253 1531
Mail: arboe@clarpr.dk
Ansv. Chefredaktør

Birgit Krasnik Fischermann
Gl. Vartov Vej 29, 2 tv
2900 Hellerup
Tlf. 39 62 83 55

TRYK

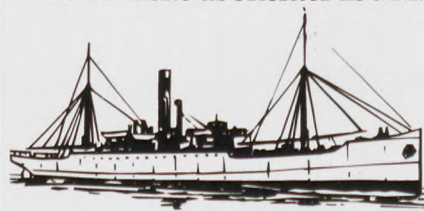
Fjerritslev Tryk A/S

TIL ABONNENTERNE

Næste udgave er planlagt til marts 2007. Deadline herfor er 15. februar.

PRIS

200,00 kr.
udenlandske abonnenter 250 kr.

Indhold

FIR bliver genopbygget . . . . . se side 4. Kamma Ankjærø fortæller om Aarhus under krigen . . . . . læs side 10+11

Lederen:
Frihedskampen var også
en kamp om ytringsfrihed . . . . . Side 5

Red Normandiets
danske mindesmærke . . . . . Side 6

Danmark
i Kosovo . . . . . Se reportagen side 8+9

Søren Kam-sagen
nærmer sig forældelse . . . . . læs side 12

Kvinden, der undslap døden . . . . side 13

Julens bogkøb . . . . . læs side 14

FIR bliver genopbygget

FIRs repræsentantskabsmøde 18. november 2006.

Af Anton Nielsen, (forkortet red.)

For et år siden tog vi de første skridt til det, man kan kalde genopbygningen – rekonstruktionen – af FIR DK. Det skete på baggrund af, at mange af de gamle fange- og modstandsorganisationer lukkede og slukkede i forbindelse med 60-året for Danmarks befrielse. Det havde naturligvis også konsekvenser for FIR, hvis medlemsgrundlag bl.a. havde bestået af nogle disse organisationer.

Det indledende genopbygningsarbejde tog sit udgangspunkt i vedtagelserne på FIRs 13. kongres i Berlin i efteråret 2004. Herfra præciserede man bl.a. følgende:

“Vi er indstillet på at bekæmpe alt, som giver næring til nationalisme, racisme og antisemitisme. Højreekstremisme og højrepopulisme skal trænges tilbage gennem aktiv kamp. Vi står fast i kampen mod nyfascisme, højreekstremisme og racisme. Vi vender os mod antisemitisme, fremmedfjendtlighed, intolerance og vold.”

Det besluttedes også at ændre FIRs love sådan, at også organisationer opstået efter 1945 kunne optages i FIR. For eksempel blev de græske modstandsorganisationer som bekæmpede Junta-styret i slutningen af 60-erne og begyndelsen af 70-erne medlemmer. Det samme gjaldt frihedskæmperne fra Nellikerevolutionen i Portugal i 1974, såvel som de spanske modstandsfolk, som under de værste tænkelige forhold bekæmpede Francos fascistiske regime i Spanien.

Vi besluttede derfor, at FIR fremover arbejder som en aktiv antifascistisk organisation, der tager stilling til de aktuelle politiske forhold i Danmark år 2006.

Det betyder bl.a., at vi vender os mod Danmarks rolle som besættelsesmagt i Irak og Afghanistan. Ligesom vi vender os mod regeringens såkaldte krig mod terror, som bl.a. er blevet brugt til at indføre de såkaldte terrorlove, som efter vores mening undergraver demokratiet og borgernes retssikkerhed.

- Vi anser det ligeledes som vigtigt, at styrke indsatsen mod de såkaldte “historikere”, som i disse år ikke alene er ved at skrive “besættelsestidens historie” – men også efterkrigshistorien.

- Vi var også enige om, at vi fremover vil deltage i den aktuelle politiske diskussion og i kampen mod vor tids krigsmagere. Vor stemme må ikke mangle blandt de, som i dag kæmper mod racisme, fremmedhad, nyfascisme og krig.

I parentes bemærket, er det også i det lys, man skal se vor deltagelse som medarrangør i forbindelse med det nyligt afholdte og meget vellykkede og velbesøgte møde i anledning af 70-året for udbruddet af den spanske borgerkrig. Mødet fandt sted den 28. oktober.

Vi vedtog at ændre vore love, så det blev muligt – på samme måde som i den internationale organisation – at optage nye organisationer i FIR DK.

Den første konsekvens heraf bliver, at vi i dag kan byde to nye organisationer velkommen i FIR. – nemlig “Folkebevægelsen mod Nazisme” og “Foreningen Demos”. Andre vil forhåbentlig følge senere.

Det er også årsagen til, at vi senere skal behandle et forslag, som bemyndiger den kommende bestyrelse til at optage nye medlemmer – organisationer såvel som enkeltmedlemmer – i perioden mellem repræsentantskabsmøderne. Selvfølgelig under ansvar over for repræsentantskabet, som altid vil kunne omstøde bestyrelsens beslutning på det efterfølgende repræsentantskabsmøde.

Anden virksomhed

Det har igennem mange år været kutyeme, at FIR har arrangeret en årlig rejse til en destination, som har relation til modstandskampen og den antifascistiske kamp.

Grundet omstændighederne har vi ikke i 2006 været i stand til at gennemføre noget sådant. Vi forsøgte i længere tid at få formidlet en rejse til Norge, for at besøge gamle kammerater der. Men det viste sig at ville komme til at koste rejsedeltagerne mere, end vi fandt økonomisk rimeligt. Norge er simpelt hen for dyr.

Derefter har vi koncentreret os om 2007, og har i den forbindelse haft forbindelse med de tyske antifascister, som forestår og driver feriehjemmet “Heide-

ruh” – ikke langt fra Hamburg, og tæt på en række af nazitidens kz-lejre og andet, som har relevans til anden verdenskrig.

Når dertil lægges, at et ophold på “Heideruh” både er billigt og godt, så kan det vel egentlig ikke blive meget bedre. Såfremt vi er enige her på mødet, vil vi snarest udsende program og pris mv. for rejsen, som foreslås lagt i september.

- I forbindelse med FIRs møde den 10. til 13. maj i Brüssel i anledning af 55-året for FIRs stiftelse, forberedte man et internationalt ungdomstræf i Buchenwald i slutningen af 2007 eller begyndelsen af 2008. Vi må, når vi kender datoen, arbejde for dansk deltagelse i dette træf.

- I forbindelse med internationale møder, har det sidste år vist en stor mangel på sprogkyndige – tolke – som kan bistå i forbindelse med internationale møder. Det ville være godt, om vi kunne få dannet en tolkegruppe, som kunne bistå vore delegerede ved internationale be-
givenheder.

Sidst men ikke mindst, skal vi i det kommende år placere FIR DK. i den aktuelle debat om frihedskamp contra terrorisme, og støtte og solidarisere os med de kræfter i vort land, som kæmper mod den af-demokratisering, som, under dække af at ville bekæmpe terrorismen, er godt på vej til at indføre politistaten i Danmark.

Og sidst men ikke mindst skal vi styrke FIR, ved at skaffe nye medlemmer – foreninger såvel som enkeltpersoner – i det kommende år.

Forslag til ny bestyrelse:

Anton Nielsen, formand
– Horserød-Stutthof Foreningen.
Bodil Enoch, kasserer.
Horserød-Stutthof Foreningen.
Dagmar Mørk Jensen, sekretær

Bestyrelsesmedlemmer:

Sven Wrønding/ AMPA
Aage Staffe/ BOPA
Per Mortensen/BOPA
Erik Jensen/Demos
+ en kammerat fra Folkebevægelsen mod Nazisme. (Navnet senere)

Revisorer:

Else Drejer/
Horserød-Stutthof Foreningen
Anne Marie Dester/
Horserød-Stutthof Foreningen

Leder:

Frihedskampen var også en kamp for ytringsfrihed

Hvor er det befriende at konstatere som redaktør, at ens budskaber bliver opfattet og brugt. Jeg har på denne plads gjort meget for at bygge en bro mellem modstandskampens gamle veteraner og vor tids unge. I oktoberudgaven kunne vi fortælle om den 13 årige Billy Sørensen, der levende fortalte om sin fascination af besættelsen og befrielsen bl.a. med udgangspunkt i Churchillklubben.

Det har heldigvis fået Kamma Ankjærø fra Århus op af stolen, og hun skriver i dette julenummer om hvordan hun selv oplever, at interessen hos de unge er voksende. Hun og hendes mand er benyttede fortællere om Danmarks modstandskamp 1940-45, og hun oplevede selv som 18-19 årig modstandskampen tæt inde på livet fra sin bolig i Århus. Kamma Ankjærø skriver, at i vor tids perspektiv, var "Frihedskampen en kamp for ytringsfrihed" og der "i dag er en utiltalende ringeagt for hvad der blev kæmpet for under krigen". Derfor er det befriende at opleve de unges interesse og engagement, og det er en fortsat kamp for netop ytringsfriheden, der skal til for at modstandskampens mange historier ikke går i glemmebogen.

Man kan næsten føle sig fristet til at nævne, hvilken polemik der opstod i kølvandet af de meget omtalte Muhammedtegninger i Jyllands-Posten. Her måtte vi som danskere se vort flag blive brændt og forhånet i visse arabiske lande og vore konsulater og ambas-

sader raseret. Det var ting der fæstede sig på nethinden. Jeg kan ikke lade være med at henvise til en fremragende lille bog skrevet af tidligere social-og indenrigsminister Karen Jespersen og hendes mand Ralf Pittelkow, "Islamister og naivister", der netop handler om islamismen der er vor tids nye totalitære trussel efter nazismen og kommunismen. Islamisterne vil bygge et samfund på en radikal udlægning af islam, der er stærkt undertrykkende og frihedsfjendsk. Helt konkret blander de religion og politik sammen i en pæreveling og glemmer at ytringsfriheden netop er en frihed, der skal kæmpes for.

Derfor er det vigtigt for os alle, at gennem ytringsfriheden kæmper vi for fred i frihed både herhjemme og i udlandet. Det sker som det kan læses i reportagen fra Kosovo, hvor vore danske soldater indgår i en NATO-styret enhed, der skal skaffe ro og selvstændighed til Kosovo, som skal løsrives fra Serbiens hidtidige interesser. Kommunikationsbroen mellem ung og ældre er en nødvendighed, hvis vi ikke skal miste vor fortid og stadig have et godt håb til vor fremtid.

I denne juletid skal der derfor lyde en

Duplikatoren var et nyttigt værktøj i kampen for ytringsfriheden under besættelsen.

Glædelig Jul og et Godt nytår til Modstandskampens læsere.

Vi kommer på banen igen i 2007 i forbindelse med fusionsplanerne med FV Bladet udgivet af Frihedskampens Veteraner.

*Claus Arboe-Rasmussen
Chefredaktør*

Red mindesmærket på Utah Beach

Af Claus Arboe-Rasmussen

Mange mindesmærker fra krigens tid er i meget dårlig stand. Det er blandt andet tilfældet for statuen over de danske søfolk, der deltog i invasionen på stranden i Normandiet. Ifølge direktør Poul Lynggaard er den både revnet, bogstaver er fjernet som souvenir og statuen er sunket, fortæller Erik Kragelund til Modstandskampen.

-Det er en meget dårlig nyhed, som vi alle bør gøre noget ved. Monumentet fortæller om de ca. 800 danskere, der deltog i invasionen i 1944 under Dannebrog. Derfor bør vi gøre noget nu. FVs formand Jørgen Barfod, der dengang var chef for Frihedsmuseet, tog initiativ på opfordring fra Emil Blytgen-Petersen, redaktør af "Frit Danmark", der selv deltog i invasionen ombord på Gudrun Mærsk, til dette mindesmærke over danske søfolk i Normandiet. I 1984 deltog Jørgen Barfod i en rejse til Normandiet sammen med Prins Henrik og flere fra DADV, bl.a. FV-medlem Eggert Frandsen. Det var nemlig De Allierede Danske Våbenfæller, der skulle transportere det eventuelle monument til Frankrig. I Normandiet forhandlede man med borgmesteren i den franske by St. Marie du Mont, en landsby kun nogle kilometer væk fra et af invasionens berømte landingssteder - Utah Beach, om statuens placering, fortæller Erik Kragelund.

HVEM EJER STATUEN?

I øjeblikket er man i gang med at finde ud af, hvem der ejer statuen og hvis ansvar det er. Der blev på oprettelsestidspunktet udfærdiget et skøde. Prins Henrik har i øvrigt for nylig sendt et te-

Her er et kort over Normandiet.

legram til myndighederne i Frankrig i håb om at få gjort noget for statuen.

Statuen blev lavet af Svend Lillehardt og forestiller en styrmand, der står på broen og spejder mod land. Der blev lavet en komite, der stod for en landsindsamling i Danmark, hvor man solgte et mærke med frihedsbevægelsens blå, røde, hvide farver. Selve statuen blev indviet den 6. juni 1984, hvor Prins Henrik og daværende forsvarsminister Hans Engell deltog. Prins Henrik sagde "Danske søfolk gjorde her en bemærkelsesværdig indsats for deres land. En indsats, der er værd at mindes.

Det er mit håb, at dette monument i al fremtid må stå for evnen til at kunne, viljen til at ville og modet til at handle."

Der er i dag syv nulevende danske krigssejlere som deltog i D-dag. Det er Erik Egebak, Århus ombord på s/s John Howard, Thorald Nielsen, Dragør ombord på s/s Tomsk, Erik Christiansen, Esbjerg ombord på s/s Fort St. Croix, ØKs erstatningsskib, Benny Fladning, Glostrup, Frio Schwaner, Kolding ombord på en lille benzindamper, der sejlede op ad de franske floder, Jørgen Peder Sørensen, København ombord på Gudrun Mærsk, hvorfra de første amerikanske soldater gik i land.

Erik Kragelund håber at mange vil bakke op om initiativet og at fonde vil medvirke, så statuen kan genindvies i juni 2007. Han ser gerne at Jørgen Barfod igen stiller sig i spidsen for en indsamlingskomite. Ikke så langt fra monumentet ligger det lille Sainte Madeline Kapel, som blev bygget af en kristen dansk viking i 900-tallet. Du kan læse mere om mindesmærkerne i bogen "For flaget og flåden".

INITIATIVTAGER TIL FOND

Initiativet til at redde nogle af mindesmærkerne fra 2. verdenskrig har også fået FV-medlem Arne Steen Jensen, Mørkøv til at reagere. Han siger til FV-bladet, at forfatteren Anders Bjørnvad i bogen "Krigens Monumenter" udtrykker dyb betænkelighed for de godt 2100 krigsmindesmærker.

-Jeg har derfor i samarbejde med advokat Palle Andersen, Advodan, Holbæk udfærdiget vedtægter for den selvejende institution "2. verdenskrigs-

Krigsmindesmærker på Normandistranden fotograferet af Ove Ethelberg på Dansk militærhistories hjemmeside. Mindesmærket står på landevejen mellem den franske by og Utah Beach.

mindesmærker." Fonden skal stå for en landsindsamling til restaurering af monumenter, gravstene, mindesmærker og mindeplader primært fra 2. verdenskrig, siger Arne Steen Jensen

Fonden holdt møde den 26 oktober på Christiansborg og har flg. bestyrelse. Christian Wedell-Neergaard, MF, Eigil W. Rasmussen, tidl. formand for Kommunernes Landsforening, Kristian Ebbensgaard, formand for Region Sjælland og næstformand i Regionsforeningen, godsejer og hofjægmester Peter Hansen-Nord, advokat Palle Andersen og initiativtager Arne Steen Jensen.

Ønsker du at bidrage til fondet, kan det ske på

Reg.nr. 0520, konto nr. 267564., Sparekassen Sjælland, Holbæk Afdeling.

Accept og støtte til indsamlingen er sket af Folketingets formand Christian Mejdahl, MF, kulturminister Brian Mikkelsen, tidligere minister Svend Auken, MF, Poul Nødgaard, MF, Helge Adam Møller, MF, ceremonimester Christian Eugen-Olsen, direktør Poul Lynggaard, direktør Carsten Christensen, tidligere frihedskæmpere og en række andre personligheder.

I tilfælde af fondens opløsning går formuen til beslægtede formål eller overføres til Frihedsrådet eller andre lignende institutioner.

Hold ferie i 4. Maj-huset på Anholt

Her er der sengeplads til 12 personer.

4. Maj-Husets indretning:

Stueetagen: 3 soveværelser, med hver 2 sengepladser, dagligstue, spisestue, køkken, toilet, brusekabine samt bryggers.

1. sal: 3 soveværelser med hver 2 sengepladser, toilet.

Man kan enten sejle eller flyve til Anholt

Man sejler fra Grenå Havn (kr. 310,00 for en voksen returbillet 2006-priser). På Grenå Havn er der udmærkede parkeringspladser (uden betaling). Det er også muligt at få bilen med færgen, hvilket dog er meget dyrt. Se hjemmesiden www.anholt.dk. Man kan flyve til Anholt fra de fleste lufthavne i Danmark.

Søndergaards busser (København/Fjerritslev) - kører direkte til færgen på Grenå Havn (ankomst- og afgangstider passer med færgen).

Priser i 4. Maj-Huset 2007, eksklusive el-forbrug:

Uge 27-32	Kr. 2.750,00
Uge 24-26	Kr. 1.200,00
Uge 33-36	Kr. 1.200,00
Øvrige uger	Kr. 600,00

Udlejningen foregår normalt fra fredag til fredag af hensyn til færgen.

Tildeling af 4. Maj-huset foregår efter følgende kriterier:

- Modstandsfolk
- Enker
- Børn
- Øvrige

Skriftlig ansøgning om ophold i 4. Maj-Huset sendes til Birthe Fuglsang, Strandbakkevej 28, 8250 Egå. Ansøgning om ophold i højsæsonen senest 1. februar.

Uden for skolernes sommerferie kan der være mulighed for at leje 4. Maj-Huset i en sammenhængende periode på 2 uger.

4-Maj-Huset bliver løbende moderniseret og vedligeholdt, men da det er et meget gammelt stenhus fra år 1900, og da Landsforeningens midler er begrænsede, bærer huset naturligvis præg af dette.

Frivillige bidrag til 4-Maj-Husets kan indbetales til:

**giro 543-2723,
mrk. "4. Maj-Husets Venner"**

Landsforeningen er langsomt gået i gang med en større modernisering/renovering af 4. Maj-huset.

På 1. sal er samtlige værelser blevet renoveret.

Forgangen er renoveret.

I sommeren 2007 planlægges ny dør og vinduer i bryggers, ligesom brusekabinen udskiftes.

Der er boksmadresser i samtlige værelser og nyt sengetøj.

2 elektriske varmetæpper.

Nyt porcelæn.

Opvaskemaskine.

Radio og fjernsyn – der er 5 TV-kanaler.

El-radiatorer i samtlige rum, ligesom der er en ny transportabel gasvarmeovn.

Der er ingen telefon i 4. Maj-huset, men der er mønttelefon på havnen.

Afstande fra/til 4. Maj-Huset:

50 meter til møntvaskeri

75 meter til havnen

100 meter til købmand

200 meter til færgen

250 meter til Anholt Vesterstrand,

der er kåret til Danmarks mest natur-skønne strand.

Anholt er det sted i Danmark, hvor der er flest solskinstimer, så her varer sommeren længe.

Danmark gør en forskel i Kosovo

Modstandskampens Claus Arboe-Rasmussen iført fragmentationsvest og stålhelmet foran en fransk Puma-helikopter.

Af Claus Arboe-Rasmussen

Danmark har pt. ca. 1300 soldater ude i international tjeneste, primært i FN og NATO-missioner. Det er et imponerende antal set i lyset af Danmarks størrelse. Danmark var det første land, der i 1956 oprettede en bataljon, DANOR, som blev udsendt som FN-styrke til Mellemøsten. En 50 års jubilæumsbegivenhed, der er blevet markeret her i efteråret med en flot parade i Fredericia. Modstandskampens redaktør fik mulighed for i oktober at deltage på en tur med forsvarsminister Søren Gade til vore danske soldater i Kosovo, hvor den danske bataljon indgår i KFOR-styrkerne under NATO-ledelse. Her gør de 303 danske soldater en enestående indsats i kampen for fred i frihed i et borgerkrigshærgede område, der nu omsider er på vej til en vis form for selvstændighed garanteret af FN.

303 danske soldater på DANCON/KFOR hold 15 gør en forskel ved deres tilstedeværelse i Kosovo. Det fik Modstandskampen at se ved selvsyn under besøget i Camp Olaf Rye sidst i oktober med forsvarsminister Søren Gade. Selvom der er forholdsvis roligt i området er der stadig spændinger mellem det overvejende flertal af kosovoalba-

nere og minoriteten af serbere. Senest den 26 august i år sprang der således en håndgranat på Cafe Dolce Vita i Mitrovica, og ved den seneste folkeafstemning i Serbien, stemte 53,2 % for, at Kosovo skulle forblive en "umistelig" del af Serbien.

Sidstnævnte ønske fra de 6.6 million serbere, har dog næppe nogen chance. FNs forhandler, den finske Martii Ahtisaari fremlægger inden årets udgang en plan for Kosovos fremtid, som FN's Sikkerhedsråd derefter skal godkende.

Foto fra Camp Olaf Rye.

Planen tildeler Kosovo en uafhængighed på betingelser, enten med en grænsedragning i Nord-Kosovo, hvor det serbiske mindretal bor, eller et egentligt selvstyre for de godt 2 millioner borgere i Kosovo. Serbiens statsminister Vojislav Kostunica håber at Serbiens traditionelle allierede Rusland eller Kina vil blokere for selvstændighedstanken, men Montenegros løsrivelse fra forbundet Serbien-Montenegro ved en folkeafstemning i maj 2006 svækker denne løsning meget.

77 DAGES LUFTKRIG

Den serbiske hær forlod Kosovo i juni 1999 efter at NATO havde gennemført en 77 dage lang luftkrig, og indsat den NATO-ledede KFOR-styrke. I 2004 blussede urolighederne op igen med sammenstød i byen Mitrovica kun to kilometer fra den danske lejr. Det var især broen der fører over floden Ibar, der har været symbol for konflikten. En dansk forstærkningsstyrke på 100 mand blev udsendt 14 dage indtil situationen igen var under kontrol.

-Jeg er utrolig glad og stolt af den danske enheds arbejde i Kosovo, og vi forbliver her indtil NATO siger noget andet. Vi vil sikre os, at området er sikkert før vi trækker soldaterne ud, siger forsvarsminister Søren Gade. Chefen for Camp Olaf Rye, oberst Michael Wallin, Det Danske Internationale Logistikcenter i Vordingborg, tilføjer, "at man

på hold 15 har fået tilgang af et fransk kompagni, Escadron Eclairage et d'Investigation, der er integreret i lejren. På næste hold 16 forventer vi tilgang af estiske enheder. Vor opgave i Kosovo er "soft approach", hvor vi gør meget ud af at tale med lokalbefolkningen og "manden på gaden". Det sker således gennem det civil-militære samarbejde, hvor danskerne har bygget legepladser, uddelt børnetøj og materialer til områdets sundhedsklinikker.

VELFUNDERENDE LEJR OLAF RYE

"Vor største hindring er sproget, men hvor det kniber bruger vi tolke. Befolkningen er meget imødekommne over for os. I Camp Olaf Rye har vi fået etableret en velfungerende lejr med vandrensning, el, logistik etc., der helt svarer til danske forhold. Jeg kan glæde mig over at have alle tre værn i forsvaret repræsenteret her, repræsenterende 14 forskellige militære enheder. Vi får friske forsyninger én gang pr. uge, og vore søndagsbrunch er så berømte, at det trækker deltagere fra 23 forskellige lande," siger oberst Wallin, der som sine soldater på uniformsærmet har stående "For fred i frihed".

Den øverstbefalende for de danske soldater i området er den tyske general-løjtnant Roland Kather, der er chef for Multinational Task Force North. Han er meget stolt og glad for den danske indsats, der kommer til udtryk både gennem KFOR, DANIDA og UNMIK-arbejdet. Han suppleres af den særlige repræsentant for FN's generalsekretær på stedet, tyskeren Joachim Richter, der leder UNMIK.

HALVT ÅRS UDSTATIONERING

Den danske KFORstyrke ankom til Kosovo den 7. august og skal være her et halvt år. Den består af en stab, et stabskompagni, et pansret infanterikom-pagni samt et militærpolitidetachment. Danmark opstiller desuden to LMT8 Liaison & Monitoring Teams under direkte ledelse af den franske Multinational Task Force North. De to teams har henholdsvis den kosovoserbisk dominerede Zubin Potok kommune og den kosovoalbanske dominerede Skenderaj kommune som ansvarsområder.

Kosovo her og nu

KOSOVO

Kort over Kosovo

Det danske folketings besluttede den 16 juni 1999 at lade danske soldater deltage i den internationale styrke i Kosovo. Dette skete under udenrigsminister Niels Helveg Petersen. Beslutningen var et follow up på FN's Sikkerhedsråds resolution af 10. juni 1999 nr. 1244 om rammerne for en fredsløsning i Kosovo.

Det danske kontingent, hold 15 blev udsendt til Kosovo i august 2006 med henblik på ½ års tjeneste. DANBN/KFOR ledes af oberst Michael Wallin fra Danilog, Vordingborg og består af 303 soldater.

Siden 1999 har der været fredeligt i Kosovo, men med etniske uroligheder mellem albanere og serbere bl.a. i de danske soldaters ansvarsområde omkring broen, der forbinder byen Mitro-

vicas albanere i syd med serbere i nord. Chefen for KFOR i nord er den tyske general-løjtnant R. Kather.

FN har besluttet at vente med afgørelsen om Kosovos fremtid til efter det serbiske valg i januar 2007.

De danske soldater har bidraget meget til roen i området ved mindre støtteprojekter. Blandt andet har de bygget legepladser, uddelt børnetøj og legetøj samt forsyninger til sundhedsklinikkerne i området.

NATO styrkerne bliver i området indtil der er kommet en afklaring på Kosovos fremtid. FN's generalsekretær Kofi Annan har udpeget tyskeren Joachim Rucker som sin særlige repræsentant for UNMIK, United Nations Interim Administration Mission in Kosovo.

Flere unge vil høre om m

Af Kamma Ankjærø,
Ny Munkegade 80,
Århus C

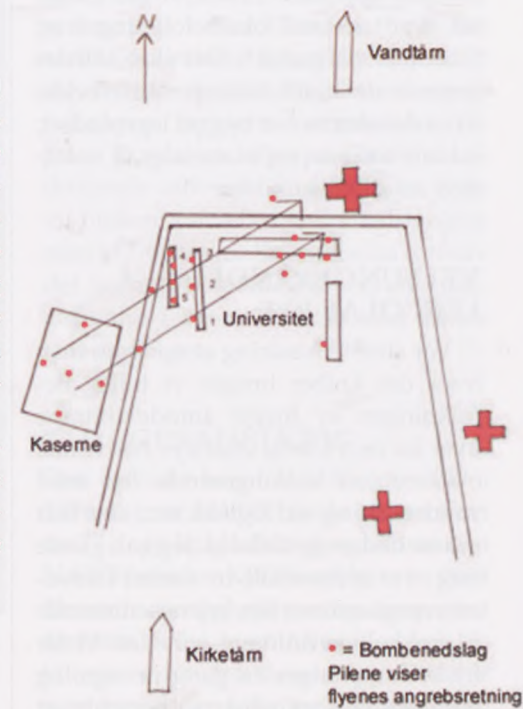
Artiklen "Unge skal også læse om besættelsen" i oktobernummeret bekræfter, hvad jeg selv har erfaret, at der er en stigende interesse hos ungdommen for besættelsen og modstandskampen.

Den 13 årige Billy Sørensen skriver engageret og forfriskende. Det var spændende læsning. Selv tilhører jeg en generation, der som ung oplevede besættelsen og frihedskampen på nært hold, da min far og min bror var aktive modstandsfolk.

SAMARBEJDE MED TOLDSTRUP

Min far havde et nært samarbejde med Jens Toldstrup, jvf et indlæg jeg havde i Jyllands-Posten "Er De dansk". Her skriver jeg, at der er en utiltalende ringeagt for, hvad der blev kæmpet for under krigen. I Ny Munkegade 66 boede i øvrigt masse-morderen Kaj Henning Bothildsen Nielsen, men hvad han ikke vidste var, at længere oppe ad gaden boede nedkastningschefen Jens Toldstrup.

En dag aftalte min far, der var auto-forhandler, at modstandsfolk kunne hente brændsel til deres bilers gasgeneratorer i garagegården Ny Munkegade

Århus Universitet og luftangrebet i 1944

Unge skal også læse om besættelsen

Af Billy Sørensen, 13 år

Hej jeg er en dreng på 13 år, der kommer fra Kolding. Jeg har gennem nogle år interesseret mig for anden verdenskrig 1939-40 både i Danmark og i andre lande. For et år siden begyndte jeg at skrive til folk, modstandsfolk og til arkiver, og skrive de ting ned, som jeg selv vidste noget om.

Det er blevet til nogle gode ting, men der er også mange dårlige ting, jeg har skrevet.

Jeg er kun 13 år, så det med at skrive historien om en så stor krig, kan godt blive svært.

VILD MED HISTORIE

Jeg har altid interesseret mig for historie, lige siden jeg sad og så nogle programmer i tv, da jeg var 6-7 år. Det er jeg glad for jeg gjorde i dag.

Det er en god ting at give sig til. Man hører jo om mange unge, der laver alt muligt som de ikke skal. Jeg kender mange der gør sådan noget, men jeg gider ikke. Jeg vil hellere sidde en aften med en god bog og en kop te med mælk i, men ja jeg laver da også lidt ballade i skolen, man er kun barn engang som man jo siger.

Det med at jeg læste om 2. verdenskrig begyndte med at jeg læste eller jeg hørte på bånd, Churchill-klubben (1-3) af Knud Petersen, og så gik det hurtigt. Jeg synes stadig at historien om de unge drenge fra Aalborg der gør oprør er sjov, men så læste jeg lidt mere og lidt

mere og sådan er det fortsat i lang tid, omkring 2-3 år. Så jeg har fået læst nogle gode bøger.

ANMELDER BØGER

Jeg syntes ikke, at jeg skulle være den eneste, der læste disse bøger, så jeg har anmeldt mange af dem, på den skole, jeg går på, og jeg er glad for at kunne sige, at andre fra min skole nu også læser nogle af disse bøger.

Der var også en der kom hen til mig en dag og sagde, at de der krigsbøger nu var gode nok, og det kan man jo kun blive glad for, især når man ikke får nogle dårlige kommentarer fra andre.

LAVER HJEMMESIDE

Jeg er også ved at gå i gang med at lave noget hjemmeside. Jeg synes, at det er dumt, at jeg skal til at lede i lang tid for at finde noget om Ågaard under besættelsen, eller jernbanesabotagerne i Sønderjylland. Hvorfor ikke samle det hele et sted. Jeg skal have et design op at køre, det der med html, css og javascript. Det var let nok, men IT er nu heller ikke så svært igen bare man giver sig tid til det.

Denne hjemmeside kan jeg jo ikke selv skrive alt, nej jeg er en lille tyv og tager lidt fra nogle sider og lidt fra andre sider, jeg skriver dog altid, hvis der er en mail eller en gæstebog og fortæller

Bogen om Churchillklubben er skrevet af Knud Petersen og udgivet på forlaget Lindhorlåt og Ringhoff

om hvad det jeg har taget skal bruges til. Jeg søger også oplysninger og historier om besættelsen, og det er der rigtig mange der godt vil hjælpe mig med at finde. De skal have et stort tak.

SKRIV TIL MIG

Nu er jeg ved at være ved ende med denne artikel men jeg håber at så mange som muligt vil læse om besættelsen især dem på min alder. I skal ikke kun læse om historier. Andre bøger er også meget gode, gysere, eventyr og måske krimier, og så med en kop te bliver det ikke bedre.

Jeg håber, at I kan lide det jeg har skrevet, for nu står det der. Hvis I vil skrive til mig er min mail avis-b@hotmail.com

74, hvor han havde lager. Bothildsen vidste heller ikke at min bror og hans kammerater om natten kørte ud til nedkastningspladserne i Frijsenborgskovene og hentede våben til sabotageaktionerne. På et tidspunkt blev det for risikabelt for min bror at have adresse i Ny Munkegade, så han gik i februar 1945 "under jorden".

GESTAPO BANKER PÅ

Godt det samme, for natten efter hørte vi en rude blive knust i kælderen og et øjeblik efter ringede det på hoveddøren til vor lejlighed. Min far, der var seneliggende på grund af svær bronkitis, kunne ikke stå op og min mor puttede hurtigt de illegale blade ind i kakkelloven mens jeg lukkede op. Udenfor stod Gestapo og læste min brors navn op fra en liste. Min mor svarede. "Er De dansk", Ja, svarede manden uden tegn på skam. Vi fortalte Gestapo at vi ikke vidste hvor min bror var.

I november bragte Jyllands-Posten en anden af mine artikler "31 oktober 1944 - oplevet af en 19 årig pige", hvor jeg skriver om angrebet på Århus Uni-

Modstandskampen

Løgnagtig kritik af modstandsfolk

Af **Kamma Ankjærø**
Ny Munkegade 80, Århus

BESÆTTELSEN: 60-året for Befrielsen nærmer sig sin afslutning. Der er i årets løb blevet sagt og skrevet meget om den danske modstandskamp, i mange tilfælde af mennesker, der ikke selv har oplevet besættelsestiden. Deres udtalelser bærer da også i høj grad præg af manglende kendskab til de faktiske forhold i årene 1940-45. Der har været fremsat direkte løgnagtige påstande om danske modstandsfolk. For eksempel udtalte en kvinde: "Man skal være af den rette støbning for at kunne skyde et andet levende menneske som en hund. 400 tabte liv blev det til. Mennesker leger Gud, fordi de tror på Gud. Fordi de må dræbe for at leve." Kvinden stempler herved

modstandsfolk som personer, der kun havde til opgave at dræbe, og som med koldt blod kunne skyde et andet menneske. Intet er mere forkert!

Og sabotageaktionerne er blevet kaldt "drengestreger", som var det nytårsværkeri, der blev brændt af for sjov og uden hensyntagen til andre. Mere løgnagtigt kan det ikke siges!

I forbindelse med kritikken af den danske modstandskamp har jeg fået følgende fra brugeren af pseudonymet David Harleyson:

"At sammenligne Danmarks frihedskamp med tidens barbariske terrorisme er grotesk, absurd og ondskabsfuld. Danske modstandsfolk handlede med respekt for civiles liv og ejendom. For eksempel har jeg konkret kendskab til spræng-

ning af fem vigtige tyske telefonmaster tæt på Jydsk Fødselsstiftelse i Århus. Der blev ringet til stiftelsen: Alle senge bør fjernes fra vinduerne. Lig på gulvet under vindueshøjde! Der kommer nu fem mindre eksplosioner ved telefonmasterne udenfor. Nogle ruder kan gå ind i værelserne...!

Eksplosionerne kom, og et par ruder blev knust, men ingen blev såret. Samme hensyn til civile liv og ejendom var det sædvanligt at vise også ved andre aktioner."

I en tid, hvor løggen bliver et mere og mere anvendt våben, er det vigtigt at fortælle sandheden om danske modstandsfolk. Det skylder vi de danskere, der gav deres liv i kampen for Danmarks frihed.

*Århus Stiftstidende
13-12-05*

Uddrag fra Jyllands-Posten

versitet, der var Gestapos jyske hovedkvarter. De engelske Mosquitofly kom lavt ind over byen og førerflyet fik revet halehjulet af på grund af den lave indflyvningsvinkel.

BOMBNINGEN AF ÅRHUS UNIVERSITET I 1944

Jeg boede på det tidspunkt i Ø-gadekvarteret, Samsøgade, Fynsgade, Sjællandsgade etc, og var husvagt i ejendommen med armbind, stålhelmet og gasmaske. Armbindet gav lov til at færdes ude under luftalarm. Da jeg så Royal Air Force flyet komme ind over Århus skyndte jeg mig hjem og kontrollerede at alle sad i beskyttelsesrummet. Da der blev stille cyklede jeg op til universitetet, og Gestapobygningen i kollegiet var jævnet med jorden. Da jeg fem år senere i 1949 besøgte Imperial War Museum i London, så jeg en

Jens Toldstrups mindesten

nøjagtig kopi af Gestapobygningen og Ø-gadekvarteret. De engelske piloter havde brugt kopien til at øve sig på.

Til Billy Sørensen med venlig hilsen

I Modstandskampens oktobernummer skriver Billy Sørensen, 13 år, engageret og spændende om sin interesse for 2. verdenskrig både i Danmark og andre lande.

Hans artikel med overskriften "Unge skal også læse om besættelsen" var fængslende og inspirerende læsning.

Den fik mig til at mindes, hvordan jeg selv som 13-årig oplevede 9. april 1940:

Sidste skoletime 9. april 1940

"Og når I nu går hjem, vil der være fremmede soldater på gaderne, men I skal gå lige hjem. I må ikke standse op og tale med dem."

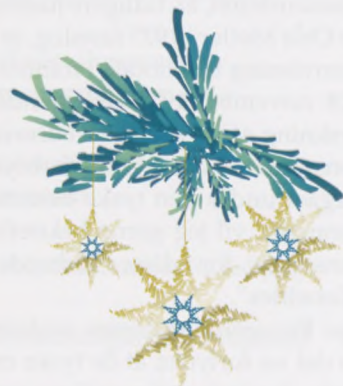
Med disse ord, sagt af vores afholdte og respekterede fysiklærer, sluttede skoledagen 9. april 1940 for pigerne i 2. mellem b, Finsensgade skole, Århus.

Det var dengang, en lærer - til elevernes bedste - kunne fremkomme med en alvorlig påmindelse, uden at nogen fandt det indoktrinerende.

Det var også dengang, skoledagen begyndte med en morgensalme, uden at nogen fandt det fundamentaliserende.

Men det var selvfølgelig også længe før, nogen begyndte at tale om at være "politisk korrekt".

Kamma Ankjærø
Ny Munkegade 80
8000 ÅRHUS C.

Søren Kam sagen er ved at forældes

Af Claus Arboe-Rasmussen

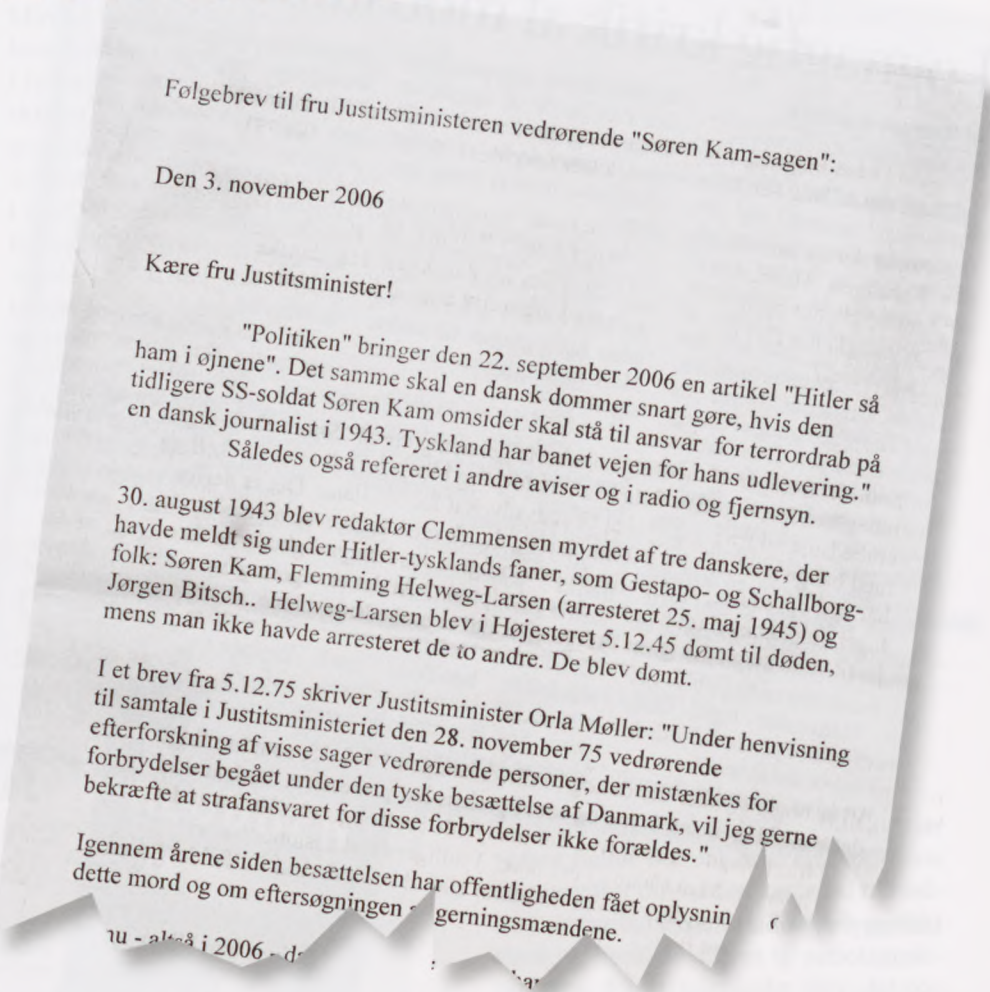
Søren Kam-sagen om den 85 årige tidligere SS-officerer vækker stadig røre. Modstandskampen skrev i oktoberudgaven udførligt om sagen, men netop som fælleseuropæiske regler havde banet vejen for en udlevering af Kam til retsforfølgelse i Danmark ser sagen ud til at strande på forældelse.

Lyngby Politi har ventet i to år på at få effektueret en varetægtsfængsling af Kam for mordet på redaktør Carl Henrik Clemmensen den 30. august 1943. Tyskland har hidtil tilbageholdt Kam siden september i år men nu siger tyskerne at man vil beholde sine regler om dobbelt strafbarhed, hvilket i tilfældet Kam vil sige, at han kun skal udleveres, hvis hans mulige forbrydelse både er strafbar i Danmark og Tyskland. Her skelner tysk ret mellem mord, der straffes med livstid og Totschlag, der straffes med ikke under fem år. Totschlagsager forældes dog efter 30 år. En tysk domstol har tidligere afgjort at Søren Kam sagen kun kan henføres under Totschlag, så drabssagen fra august 1943 ser håbløst forældet ud, medmindre der kommer nye oplysninger frem.

NYT INITIATIV FRA TAGE REVSGÅRD ANDERSEN

Det har fået Tage Revsgård Andersen, Vanløse til den 7. november at skrive til Justitsministeren, at tidligere justitsminister Orla Møller i 1975 fastslog, at under henvisning til samtale i ministeriet den 28. november 1975 vedrørende efterforskning af visse sager vedrørende personer, der mistænkes for forbrydelser begået under den tyske besættelse af Danmark, vil jeg gerne bekræfte at strafansvaret for disse forbrydelser ikke forældes".

Tage Revsgård Andersen understreger at det nu forlyder, at de tyske myndigheder har løsladt Søren Kam, og det må være i modstrid med hvad tidligere

Tage Revsgård Andersens åbne brev til Justitsministeren

justitsminister Orla Møller fastslog. Bliver loven fortolket forskelligt af embedsmænd fra rigsadvokat til statsadvokat for Sjælland. Med bange anelser ser vi fremtiden i møde om dansk retshåndhævelse. Jeg har den opfattelse, at det bliver nødvendigt at Justitsministeriet præciserer, hvad deres standpunkt er. Om det er regering og justitsminister der giver ordren, eller er det embedsmændene?

LOV I FOLKETINGET

Vi er nogle stykker der deltog i frihedskampen 1940-45 som har fulgt dette mord gennem årene og som protesterer mod at man ikke tilrettelagde retssagerne der manglede i retsopgøret så-

ledes at det blev historie. Vi vil foreslå at Kam udleveres til Danmark og dømmes som det i 1945 skete i Højesteret med Flemming Helweg-Larsen, og derefter vedtages lov i Folketinget gående ud på, at af hensyn til den anklagedes alder, men også af hensyn til at dødsstraf i Danmark er afskaffet, bliver han benådet ved at afgive en erklæring om sin skyld.

Grete Bartram:

Stikkeren der angav 50 personer men slap for døden

Af Claus Arboe-Rasmussen

"Modstand i Århus" var en publikums-succes på Besættelsesmuseet i Århus 1940-45, Mathilde Fibigers Have 2, ved Domkirken. Udstillingen beskæftigede sig bl.a. med den illegale presse, sabotagegrupperne, de militære ventegrupper, forbindelsen til England, radioforbindelsen og likvideringsgrupperne.

Likvideringsgrupperne opstod da tyskerne ved hjælp af stikkere forsøgte at ramme modstandsbevægelsen. Stikkerne blev ikke uskadeliggjort som straf men for at undgå at de ved en fortsat angivervirksomhed skulle kunne forårsage fængsling, deportering eller henrettelse af modstandsfolkene. I Århus blev den første likvidering udført den 3. januar 1944 og den sidste den 29. april 1945. I alt 30 likvideringer blev det til i Århus. Alle blev likvideret på modstandsbevægelsens foranstaltning og efter dennes ordre.

OMFATTENDE ANGIVERI

Grete Bartram, med fornavnene Maren Margrethe var blevet dødsdømt af modstandsbevægelsen på grund af omfattende stikkeri, men det lykkedes ikke at likvidere hende. Hun blev arresteret efter befrielsen og i 1946 dødsdømt for ca. 70 tilfælde af angiveri, heriblandt 15 personer, der blev udsat for tortur og 35 der kom til kz-lejre i Tyskland. Otte døde her. Hun blev først ved kriminal-

Grete Bartram.

retten i Århus idømt dødsstraf. Dødsdommen blev ændret til fængsel på livstid, da ingen kvinde siden 1861 var blevet henrettet i Danmark. Hun blev dog benådet i 1947 med henvisning til hendes unge alder og opdragelse i en antireligiøs, kommunistisk og materialistisk ånd. I 1956 tog hun til Sverige, hvor hun startede virksomhed. Hun lever så vidt vides stadigvæk, oplyser Besættelsesmuseet.

Sachsenhausenforeningen,
Landsforeningen

Erhvervshæmmede, Sydfyn

Theresienstadt-foreningen

Erhvervshæmmede, Sjælland

Allierede Krigssejlere

Gestapofangerne, Randers

Krigssejlergruppen 1939-45

Foreningen af Gestapofanger
fra Besættelsetiden

Dachau-klubben

Hannover-Stöcken

Landsforeningen af Erhvervs-
hæmmede

Horserød-Stutthof

Erhvervshæmmede Sydøstjylland

Neuengamme-foreningen,
Vennekredsen i Danmark

Erhvervshæmmede,
omegnsafdeling

Federation Internationale des
Resistants

Erhvervshæmmede, Esbjerg

Bernadottegården, Hadsund

Erhvervshæmmede, Odense

Her er fire gode julegaver

Af Claus Arboe-Rasmussen

"Jensen og verdenskrigen", forlaget Krejl 2006, Løgstør, boghandler Balle, Løgstør

Pensioneret major Bent Sørensen har skrevet en fornøjelig lille bog om Løgstødrengen Jørgen Kristian Jensen, født i 1891, der i marts 1915 melder sig til den australske hær.

Her kommer han først i kamp på Gallipoli ved Dardanellerne og senere i 1916 til skyttegravene på Vestfronten i Frankrig. Han bliver såret og sendt på hospital i England, men vender tilbage, og den 2. april 1917 vinder han verdens fornemste dekoration for tapperhed, Victoriakorset. Jørgen Kristian Jensen foretager en usædvanlig mission, hvor han blandt andet tager et halvt hundrede tyskere til fange og baner vej for sin bataljons angreb. I 1918 såres han igen og hjemsendes som delvis invalidd. Efter giftemål i Australien dør han i 1922.

Kontakt: Forlaget Krejl, Østergade 28, 9670 Løgstør, tlf 9867 16 11. Pris kr. 169.

"I krig for freden" er udsendt af Folk & Forsvar

Bogudgivelsen markerer, at det den 7. november 2006 var 50 år siden, man oprettede det første danske FN-kommando. De danske enheder indgik i UNEF som en del af den dansk-norske DANOR-bataljon og blev udsendt til Gaza og Port Said.

Bogen rummer en lang række faktuelle oplevelser og holdninger fra danskere, der var med til at gøre en forskel for verdensfreden, og som på et personligt og menneskeligt plan netop kan sætte vore 50 års flotte FN-arbejde i fokus.

Bogen bærer interessante forord af udenrigsminister Per Stig Møller, og generaløjntant K.G.H. Hillingsø har bistået med at kæde de faktuelle beretninger sammen.

Interesserede vil nu kunne anskaffe denne spændende bog.

Bogen distribueres vederlagsfrit mod dækning af Folk & Forsvars udgifter til porto, forsendelseemballage og ekspedition – beregnet til kr. 100,00.

Bogen kan rekvireres ved indbetaling af beløbet eller overførsel via homeban-

king på Folk & Forsvars konto i Danske Bank, konto 4400 - 4400 139 563, eller på girokonto 103 6300,

Folk & Forsvar, Trommesalen 3, 1614 København V, tlf. 36 90 89 27.

Opgiv venligst tydeligt navn og adresse ved indbetalingen.

"Jutlandia" Peter Frederiksen, Forlaget Høst & Søn, kr. 299

Det var i 1949 eller cirka deromkring, synger Kim Larsen i sin berømte sang om hospitalsskibet Jutlandia der i 1951 afsejler til Korea, som Danmarks FN-bidrag under den kolde krig. Peter Frederiksen har skrevet en spændende bog om Danmarks prekære udenrigspolitiske situation i 1950, hvor USA beder om bidrag til Koreakrigen, men Sovjetunionen minder om den kolde krigs realitet.

Tidligere udenrigsminister Mogens Lykketoft har skrevet forordet.

vebøger

Samarbejde og sabotage

Historisk Samling fra Besættelsestiden, Niels Bohrs Vej 9, Esbjerg, fejrede den 5. december sit 20 års jubilæum som offentligt tilgængelig arkivinstitution. Det blev fejret med et arrangement på Syddansk Universitet i Esbjerg, hvor Det Kgl. Biblioteks forskningschef dr.phil. John T. Lauridsen gjorde status over dansk besættelsehistorie i europæisk perspektiv.

Samtidig præsenteredes jubilæumsbogen "Samarbejde og Sabotage - seks mænd 1940-45". Det er H.C.Hansen og socialdemokratiets samarbejdspolitik, venstrepolitikerne og Landbrugsrådets præsident Henrik Hauch, antisabotageagitatoren Ejnar Krenchel, der var en af besættelsestidens kollaboratører, tyskeren Werner Best og dobbeltportrættet af de kommunistiske modstandsledere i Esbjerg Hans Peter Poulsen og Frants Gertsen. Jubilæumsbogen koster kr. 200

FV SHOPPEN

FV har et antal CD'er med Frøslevlejrens sange, sunget af mandskoret "Sønderborg"

"Modstandkampens" abonnenter tilbydes denne til Kr. 50,- pr. stk. incl. forsendelse.

Bestilling:

send kr. 50,- til girokonto 4065700, Bent Nielsen, Strandjægervej 78, 2791 Dragør.

RUNDE DAGE

Ved Alfred Andersen
Bregnevej 7,2,4
5229 Odense SØ
tlf 6611 5869

90 år

2.februar 2007

Carl Rose Borck

Nytorv 1, 9000 Ålborg

85 år

11.februar 2007

Agnes Køngerskov

Jyllandsgade 41
7000 Fredericia

80 år

4.december 2006

Ruth Petersen

Dannersvej 3,
6000 Kolding

22.januar 2007

Arne Lars Arentoft

Fuglsangalle 97, 6.th
8210 Århus V

70 år

15. februar 2007

Elly Bente Petersen

Strandvejen 34, 1.th
8000 Århus C

65 år

29.maj 2007

Knud Buhl Nielsen

Slotsager 58
7120 Vejle øst

45 år

19.juni 2007

Ken Pedersen

Thorsvej 6
7000 Fredericia

EFTERLYSNING

Hvem kan hjælpe mig med materiale

Jeg er i gang med at skrive en bog om, hvad der skete i de danske farvande under 2. verdenskrig, og i den forbindelse efterlyser jeg øjenvidner til begivenheder til søs, men kun i de danske farvande. Det gælder både forlis og minesprængninger og andre interessante iagttagelser af danske og udenlandske skibe, konfrontationer til søs med tyskerne, men også sabotage på skibe. Jeg efterlyser også fotografier af tyske skibe i danske farvande/havne.

Med venlig hilsen

Poul Bech,

Toftgårdsvej 75, 7000 Fredericia,

telf. 75 94 07 46

email poul.bech@absolfang.dk

Returneres ved varig
adresseændring til:
Anne M. Olsen
Ternevej 39, Snestrup
5210 Odense N.V.

Asta Dahl
Anemonevej 17
4000 Roskilde

ADRESSELISTE

ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN

Esbjerg afd.: Fmd.: Gerth Andersen,
Højtoftevej 2, 6700 Esbjerg, tlf. 75 13 28 40.
Kontor: Gammel Fritidscenter,
Grønnevangsvej (ved Østerbycentret),
6700 Esbjerg. Åbent hver onsdag 14-17.

Odense afd.: Fmd.: Henry Jensen,
Strynøgade 14, 5000 Odense C, tlf. 65 90 32 02
Kass.: Alfred Andersen, Bregnevej 7,
5220 Odense SØ, tlf. 66 11 58 69.

Omgangsafdelingen:

Fmd.: Eigil Skov Jørgensen, Strandvej 35,
Kulhus, 3630 Jægerspris, tlf. 47 53 02 48,
giro 8011788, sociale sager

Sjællands afd.:

Fmd.: Mogens Henrik Nielsen, Nystedvej 14,
Veddelev, 4000 Roskilde, tlf. 46 75 77 13
Kass.: Harry Henriksen, Sennepsmarken 11,
3000 Espergærde

Sydfyns afd.: Fmd.: Ole Martinussen,
Bruuns Alle 20, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 40 48

Sydøstjysk afd.: Fmd.: Kaj Eilertsen,
Chr. VII Vej 14, 6070 Christiansfeld,
tlf. 74 56 22 90.

Kasserer: Birgit Lund,
Skovparken 76 B, 6000 Kolding,
tlf. 75 53 73 53.

Kontor: Vendersgade 28
Åbent tirsdag 14-16

Århus afd.:

Kontaktperson: Bruno Bøtker,
Palludan-Møllers Vej 63,2 TH
8210 Århus V
tlf. 86 10 28 48

ALLIEREDE KRIGSSEJLERES VETERANFORENING

Fmd.: Else Lizier, Tårnvej 20, 2610 Rødovre,
tlf. 36 70 03 68
Kass.: Erik Qvist, Udsigten 16, 4220 Korsør,
tlf. 58 37 78 06

ODENSE HISTORIE 1940-45

Brandts Passage 15,1.tv
5000 Odense C, tlf. 66194045
Åbent d.1.lørdag i måneden kl.13-16

DACHAU-KLUBBEN

Fmd.: John Nielsen, Margrethesvej 28, Ejby,
4070 Kirke Hyllinge, tlf. 46 40 50 87
Giro: 87 446 867

FORENINGEN AF GESTAPOFANGER FRA BESÆTTELSEN

Fmd.: Jørn Jensen, Parkallé 261, 2605 Brøndby,
tlf. 43 96 35 18
Kass.: Salle Fischermann, Toftekærsvvej 28 C,
2820 Gentofte, tlf. 39 65 89 90

FRIHEDSKAMPENS VETERANER

Fmd.: Jørgen H. Barfod,
Ved Fortunen 10, 2800 Kgs. Lyngby,
tlf. 45 87 22 54.
Næstfmd.: Eigil Skov Jørgensen (Foss),
Strandvej 35, Kulhuse, 3630 Jægerspris,
tlf. 47 53 02 48.

Kasserer: Bent Nielsen,
Strandjægervej 78, 2791 Dragør,
tlf. 32 53 07 16.

GESTAPOFANGERNE RANDERS

Fmd.: Frode Greve Rasmussen,
Lyngdalvej 18, 8500 Grenå, tlf. 86 30 90 76
Kass.: Karen Andersen, Gadevænget 1, 8900
Randers, tlf. 86 43 85 86, giro 663 8961

HANNOVER-STÖCKEN

Fmd.: Peter Møller Madsen, H.H. Kochsvej 4,
Blokk 2, værl. 240, 4000 Roskilde, tlf. 36 16 60 98
Kass.: Carl Adolf Sørensen, Egernvej 24,
8270 Højbjerg, tlf. 86 27 23 47

HORSERØD STUTTHOF-FORENINGEN

Fmd.: Anton Nielsen,
Møllevej 17, 3650 Ølstykke, tlf. 47 17 90 69
Kass.: Bodil Enoch, Brøndbyøster Torv 51.5.th.,
2605 Brøndby, tlf. 36 75 45 94

KRIGSSEJLERGRUPPEN 1939-1945

Bent Ørberg og Bjørg Vitnes,
Torvegade 64, 3. & 4. tv., 1400 Kbh. K,
tlf. 32 95 22 06 / 32 95 55 04

VENNEKREDSEN I DANMARK

for KZ Neungamme
Fmd. Helle Sørensen
Dalstrøget 22, 4340 Tølløse. Tlf. 5918 6689

Kass: Cornelius Olsen, Gammelgårds Alle 111,
2665 Vallensbæk Strand, tlf. 4354 7836
Giro 807.3481

SACHSENHAUSEN-FORENINGEN

Fmd.: Peder Søegård, Reedtzholmvej 114,
4736 Karrebæksmunde, tlf. / fax 55 44 10 32
E-post: pse17@dadlnet.dk

THERESIENSTADT-FORENINGEN

Fmd.: Birgit Krasnik Fischermann, Gl. Vartov
Vej 29, 2. tv., 2900 Hellerup, tlf. 39 62 83 55
Kass.: Michael Fingeret, Herman Triers Plads 2,
1631 Kbh. V, tlf. 35 37 11 21

FORH. KONTORCHEF I FRIHEDSFONDEN

Anna-Lise Clausen, Præstefælledvej 67,
2770 Kastrup, tlf. 32 51 50 13

ARBEJDSKADESTYRELSEN

Æbeløgade 1, Postboks 3000, 2100 Kbh. Ø,
tlf. 39 17 77 00, fax 39 17 77 11

AMICALE INTERNATIONALE DE NEUENGAMME (AIN)

Vicepræsident Ernst Nielsen,
Sofielunden 14, 2600 Glostrup

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DES RÉSISTANTS, DANMARK (FIR)

Anton Nielsen, Møllevej 17,
3650 Ølstykke, tlf. 47 17 90 69

BERNADOTTEGÅRDEN

Bernadottegården 94, 9560 Hadsund,
tlf. 96 53 13 50

BERNADOTTEGÅRDEN

H.H. Kochsvej 4, Himmelev, 4000 Roskilde,
tlf. 46 31 60 00

MINDELUNDEN RYVANGEN

Tuborgvej 33, 2900 Hellerup, tlf. 39 62 14 67.

BANGSBO MUSEUM

9900 Frederikshavn, tlf. 98 42 31 11.

FRIHEDSMUSEET

Churchillparken 7, 1263 København,
tlf. 33 13 77 14.

MUSEET FOR FRØSLEVLEJREN

Lejrvejen 83, Frøslev, 6330 Padborg,
tlf. 74 67 65 57.

MUSEET PÅ KOLDINGHUS

Postboks 91, 6000 Kolding, tlf. 76 33 81 99.
Åbent kl. 10-17.

HORSERØDLEJRENS MUSEUM

Esrumvej 367, 3000 Helsingør. Åbent søndag,
tirsdag og torsdag kl. 11-15.

BESÆTTELSESMUSEET I ÅRHUS 1940-45

Mathilde Fibigers Have 2 (v/ Domkirken)
8000 Århus C, tlf. 86 18 42 77, fax 86 18 42 83
Fond reg. nr.: 12844

HISTORISK SAMLING FRA BESÆTTELSESTIDEN,

Niels Bohrs Alle 9, 6700 Esbjerg
Åbent tirsdag kl. 10-12 og torsdag kl. 10-18.

FERIEMULIGHEDER:

Anholt: Ejers af De Erhvervshæmmede.
12 senge. Adresse: 4. Maj-huset, 8582 Anholt by.
Henvendelse til Birthe Fuglsang,
Strandbakkevej 28, 8250 Egå, tlf. 86 22 40 46.
Ansøgning om ophold i højsæsonen skriftlig
senest den 1. februar.

FRØSLEVLEJRENS MUSEUM

Lejrvejen 83, 6330 Padborg
tlf. 7467 6557